

KAKTUS

og andre **SUKKULENTER**

Nr. 4

Oktober 1999

Årgang 34

Kaktus og andre sukkulenter udkommer 4 gange årligt i januar, april, juli og oktober som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab.

Redaktion : Henrik Helms Madsen, Trælgårdsvej 4 Dk-8544 Mørke, tlf. 86 37 66 45
email :madsenkaktus@vip.cybercity.dk

Tryk: Kolding Trykcenter, Gejlhavegård 23, DK-6000 Kolding.

Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december. Årskontingent 250 kr. Alle henvendelser vedrørende medlemskab og adresseændringer bedes rettet til sekretæren, Gironr. 6 57 87 13. About membership apply to Jørgen Ørsted Hørlyck.

Terminer for indlevering af annoncer og artikler:

Termine für Anzeigen und Artikel:

Terms for ads and articles:

1. marts, 1. juni, 1. september, 20. november.

Annoncepris: 1/4 side 200 Dkr. - Preise für Anzeigen: 1/4 Seite 200 Dkr.-Price for ads: 1/4 page 200 Dkr.

SIDEN SIDST

Endnu et årsmøde og generalforsamling er overstået. Med et NKS der selvfølgelig fortsætter. Med alt held lykkedes det at få en fuldtallig bestyrelse og en ny redaktør. Dubbel Samplonius tager en tårn mere som kasserer, tak for dette og vi kan byde en ny sekretær velkommen. Hans Hørlyck hedder han og han vil stå for alt hvad der har at gøre med indmeldelse af nye medlemmer, adresseændringer og lignende. Ikke mindst fik vi også fundet en ny redaktør, så det er Finn Larsen som for eftertiden tager sig af det redaktionelle. Tusind tak for dette. Så derfor kan vi roligt betegne årsmødet som en succes. Vi var jo også et nyt sted denne gang, Ubberup Højskole, Kalundborg. Et herligt sted som Mogens Madsen fra Vestsjællandskredsen havde fundet til os. Stor tak til dig Mogens det er ikke sidste gang vi holder årsmøde hos jer. Tilslutningen var også rekordstor i år ca. 75 medlemmer var mødt op, også en del nye ansigter. Tak også til de svenske og norske medlemmer som er så trofaste at møde op hver gang. Til sidst også en tak til dem der bidrog til NKS's slunkne kasse under generalforsamlingen. Meget fornemt. NKS er klar til år 2000 og lad os håbe på god medlemstilgang i det nye år som jo også er vores 35 års jubilæum.

Henrik Helms Madsen
Formand

Nordisk Kaktus Selskabs hjemmeside:

<http://users.cybercity.dk/~bdc4885/nks.html>

Selskabets styrelse:

Formand: Henrik Helms Madsen,
Trælgårdsvej 4, DK-8544 Mørke, tlf. 86 37 66 45
email: madsenkaktus@vip.cybercity.dk

Sekretær: Jørgen Ørsted Hørlyck,
Sverigesvej 15, 7400 Herning, tlf. 97 21 23 67
email: jhorlyck@post.tele.dk

Kasserer: Dubbel Samplonius,
Nørrevænget 138,
DK-8310 Tranbjerg, tlf. 86 29 91 23.
Samplonius@teliamail.dk

Øvrige funktionærer:

Dansk bibliotekar: Bent Olesen,
Liselundvej 101, Tjørring, 7400 Herning
Tlf. 97 26 91 96

Svensk bibliotekar
Hans Björding
Backsippevägen 14
31133 Falkenberg
email: hans.bjoerding@swipnet.se

Indbetaling af kontingent i Norge og Sverige:

Sverige: Nordisk Kaktus Selskab,
Giro 76 07 72-4.

Norge: Nordisk Kaktus Selskab,
Giro: 0806 1914219

Æresmedlemmer:

Hans Keil & Peter Brandt Pedersen.

Forsiden viser: Podede *Astrophytum asterias* (hybrider?), fotograferet af Hans Keil hos De Herdt i 1989.

Drängen Laban

I början av 1980-talet fick jag en knäpp och köpte fröer av alla *Astrophytum* arter och varianter och hybrider som fanns i fröhandeln. Mitt kaktusintresse hade fokuserad på *Astrophytum*. Där fanns *asterias*, *CAPAS*, *ASCO*, *NICRAS*, *coahuiliense*, *crassispinus*, *crassispinoides* och av *myriostigma* hela fem varianter. Fröna grodde och småplantorna spirade gott. Efter en månad upptäckte jag att flera plantor av varianten *Astrophytum myriostigma* v. *Jaumavense* endart hade 3 ribbor. Fanns det sådana? Fram med alla kaktusböcker. Jo, det fanns f.o.m De med 2 ribbor. Detta var intressant! Jag skulle odla fram tre-ribbige, två-ribbige och en-ribbige, ja kanske 0-ribbige helt senda.

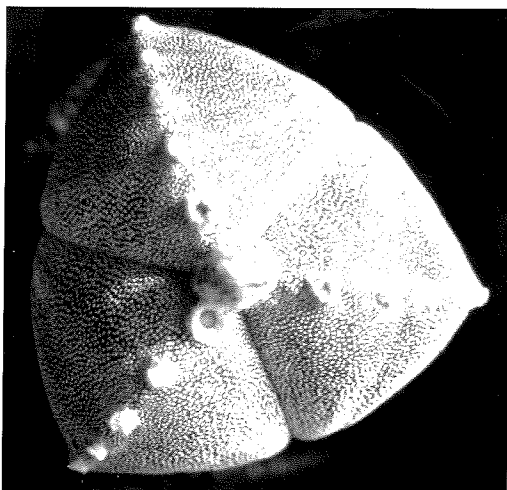
Av ca. 1000 plantor var 7 st. 3 ribbige. Sommaren gick och 4 av dessa blev 4-ribbige, men 3 st. var tre-ribbige.

Nu skulle det specialodlas! Men först måste de ju blomma. Jag fick vänta i 4 år på att de första knopparna skulle visa sig. Naturligtvis blommade bara en av dem.

Så blev det femte året. En av de fina dyrgriporna sulhvade och den andra böjade få en näbb- en fjärde ribba. Nu hade jag bara en kvar- jag kallade henne Rakel. Men hon blommade fint. Hur skulle jag nu få trekantiga *Astros*? Jo, jag kunde ju korsa med en *quadrocostatum*. Sagt och gjort. Men endart 4 och 5 ribbige blev det vid sådan.

Nu var det sju år gångna och jag lyckades äntligen få 4 st. tre-ribbige plantor. Jaha, jag fick vänta i 4 år full. Alla mina nya 3 ribbige *Astros* fick näbb alla utom en- Lea. Nu är hon 7 år och Rakel är 14 år, men när jag får plantor av dem bliver alla 4 och 5 ribbade. Men skam den som ger sig! Man borde ha evigt liv.

Svante Lennartson
Järnbruksg. 7
66250 Svanskog
Sverige

Astrophytum myriostigma v. *triangulus*.

Viktigt!! Nyt fra redaktionen!!!

Alt materiale til vore blad skal for eftertiden sendes til vore nye redaktør Finn Larsen. Det vil sige alt til Januar bladet og derefter skal sendes til følgende adresse.

Finn Larsen
Salbyvej 17, 4600 Køge
tlf. 56 65 44 60
email: Salbyvej17@mail.tele.dk

Alt gammelt og brugt materiale som jeg har i hænde kan ventes sendt tilbage til de rette ejere omkring 1. November!!
Med venlig hilsen Henrik Helms Madsen-fmd.

Den danske kaktuspioneer F. M. Knuth

(fortsættelse fra forrige nummer)

Som tidligere nævnt blev sidste del af lensgreve F.M.Knuths store kaktussamling i 1961 overdraget til Kbh's Zoologiske Have, hvor den blev anvendt i et ørkenterrarium. På et tidspunkt nedlægges denne installation og i 1970 overgår resterne af samlingen til Kbh's Botaniske Have.

Jørgen Damgård, gartner i Botanisk Haves Sukkulenthuss, har været så venlig at udpege de planter, som direkte eller indirekte stammer tilbage fra F.M.Knuths samling. Det drejer sig om følgende planter:

Echinopsis candicans (tidligere *Trichocereus*), *Cleistocactus laniceps*, *Cereus pentagona*,

Echinopsis terscheckii (tidligere *Trichocereus*), *Cleistocactus strausii*, *Pachycereus pringlei*, *Cleistocactus icosagonus* og *Echinocactus grusonii*

I et interview i Lollands Folketidende, d.6/4 1961, siger lensgreven følgende om sin samling: "Noget tilsvarende har man i Botanisk Have i Zürich, der er et internationalt centrum for videnskabelig udforskning af disse planter. I Spanien findes en større samling i fri luft og i Frankrig er der en likørfabrikant, der har en meget anseelig samling ved den franske riviera. Det er de eneste europæiske samlinger, der kan sammenlignes med den vi desværre nu må skille os af med."

Hermed vil jeg afslutte artikelserien om F.M.Knuth, med et par billeder fra Botanisk Have. Billederne er taget af Peter S.Sørensen.

Susan Schou Sørensen
Søndre Allé 45
DK-2500 Valby.

Pachycereus pringlei, der er i færd med at vokse ovenud og som til Hr. Damgårds ærgrelse ikke lader sig stikke.

Cleistocactus laniceps, en smukt forgrenet *Cleistocactus*, hvorpå man lige netop øjner et par blomster.

Echinopsis candicans, en krybende *Echinopsis* med en *Opuntia tuna* i forgrunden.

Bag det store eksemplar af *Astrophytum ornatum* står den gultornede *Cleistocactus icosagonus* som stammer fra Ecuador og det nordlige Peru.

På kaktusjagt i det uvejsomme Mexico

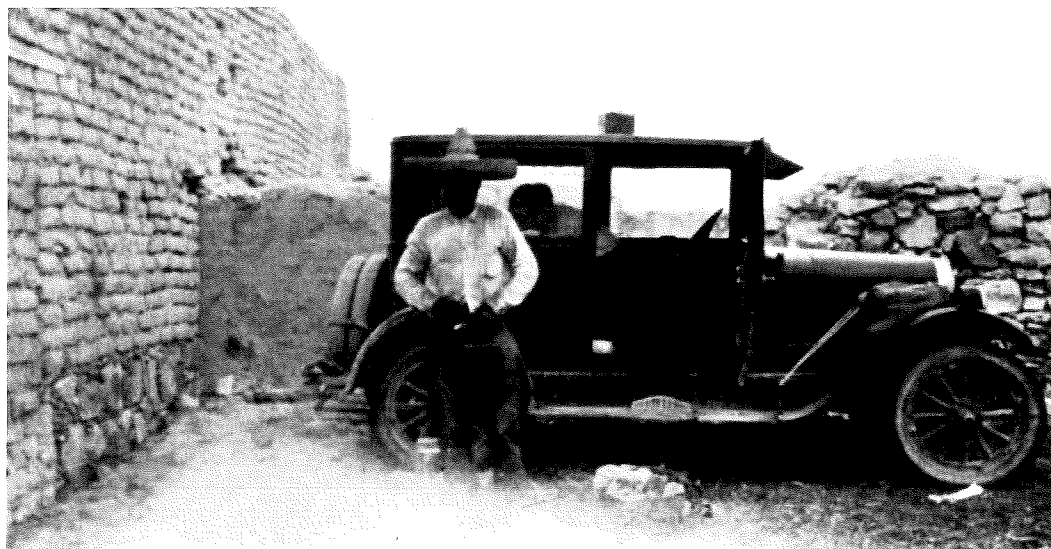
3. del af F.M. Knuths rejsebeskrivelse fra Sierra de la Paila

I Mørkningen slog vi Lejr, tændte Baal, og spiste. Sovepladserne gav Anledning til megen Snak; jeg selv og Manden fra Parras lagde os paa langs inde i Vognen og kom efter en Del Rumsteren til at ligge ganske godt; ved Hjælp af Tæpper og tomme Dunke, og ved at bakke Bilen op i en Stenbunke, fik vi tilvejebragt et nogenlunde jævnt og vandret Leje. Føreren lagde sig under Bilen, og Pedro udenpaa samme mellem Forskærmen og Motoren, da han var bange for Slang.

Hvis der nu ikke var begyndt at trække svære sorte Skyer sammen, kunde vi have tilbragt en behagelig Nat, men da der i Løbet af nogle Minutter brød et frygteligt Uvejr løs, blev Situationen betænkelig. Vi havde kun Mad med til een Dag, og hvis det gav sig til at regne vilde Vejen tilbage være ufarbar.

Efter at vi havde gennemdrøftet vor Stilling uden at se nogen Løsning, lagde jeg mig til at sove, da vi jo alligevel ikke kunde afværge hverken Lynnedslag eller Skybrud ved at snakke videre.

En Time senere vaagnede jeg ved, at begge de andre paa Grund af Regn kravlede ind i Vognen, medtagende et Læs af fugtige Tæpper og Madvarer. Det lignede og bragede fra tre Sider paa een Gang, og Vejret var lige over os. Om at sove var der ikke Tale, saalænge de to andre sad i Bilen. Heldigvis stilledes selve Regnen snart af, og jeg sagde til Indianeren om at gaa ud (han var fugtig og lugtede grimt). Vistnok paa Grund af overdreven Spiritusnydelse var derimod Pedro trods alt faldet i Søvn (jeg opdagede senere, at han og Indianeren bag min Ryg havde tømt Kognakflasken), og lod sig paa ingen

Nattelejr i Ly af en ruinstump.

mulig Maade vække. Vi trak ham saa ved fælles Kraft ud og lagde ham paa et Tæppe paa Jorden, hvor han imidlertid vaagnede med et Brøl et Minut efter og kravlede op ved Forskærmen; selv i Søvnne glemte han ikke sin Skræk for Slinger!

Saa sov vi alle trods Torden og Lynnedslag omkring os, indtil en straalende skøn Solopgang fra en skyfri Himmel vækkede os til en ny Dags Arbejde og Oplevelser i den jomfruelige Natur.

Endnu en Snes Kilometer fremad var der farbar Vej; saa stod vi af og gik til Fods op mod Bjergenes Top. Efter to Timers trælsom Klätren op ad den stejle, solhede Bjergside var vi naaet de sidste 600 Meter op, og foran os laa Maalet for min Rejse: en grydeformet, græsklædt Sænkning, omgivet af Bjerge med bløde runde Sider. Paa disse Skraaninger vidste jeg, at *Echinocœurus de Lætii* skulde findes; der er noget rørende ved den, som den gror der i det tørre Græs og mellem de hvide, brændende Sten. Bly og forskræmt stikker den sine hvide, langhaarede Hoveder op fra Jorden, ligesom dukkende sig for de graadige Hænder, der vil rive den op, stoppe dens rene, bløde, hvidhaarede Skud i snavsede Sække, og sende den langt, langt bort, til Mennesker, der ikke forstaar den, og kun betragter den som en fjollet Kuriositet.

Jeg tog nogle faa store Grupper med, som nu staar i min private Samling. En lille hvid *Escobaria*, som sikkert er en Nyhed, fandt jeg ogsaa, og saa en Mængde dejlige, langtornede Planter af *Neollóydia Beguinii*. Timerne gik, vi spiste vor Mad og begav os paa Tilbagevejen. Efter et Par Kilometers Vandring gennem den højereliggende, grydeformede Dal stod vi paa den lave Ryg, der skiller denne fra Dalen dybt nede, hvor vi havde efterladt Bilen. Øjeblikket var uforglemmeligt; en svag Brise blæste, fløjtede i Græsstraa og Buske, bragte os Kølighed, saa vor Træthed svandt bort. 600 Meter under os, dybt nede i Soldisen, laa Dalen, hvorfra vi var kommet; og omkring denne hævede de blødt afrundede Bjergtoppe sig, nogle nærved, andre fjernere, de yderste fortonende sig uendeligt langt bort i den blaa, flimrende Dis ...

Vi naaede samme Dag endnu et godt Stykke tilbage, før vi slog Nattelejr ved en gammel Ruinstump. En saadan Kaktus Samletur er saa rig paa Oplevelser, at kun en Brøkdel kan komme med.

Dagen efter naaede vi velbeholdne tilbage til Parras, og snart begav jeg mig paa Tilbageturen til Monterrey, min Turs Udgangspunkt. Den sidste Nats Kørsel var vanskelig; en Tordenregn havde fyldt alle de dybe Hjulspor

med Vand, og mange Steder stod der store Søer. At holde stille var ensbetydende med at synke i Dyndet til Trinbrædderne, saa der var ikke andet at gøre end støt at holde en 30 - 40 km's Fart paa 2. Gear Time efter Time i den uvejrs-sort Nat. Mange Gange snurrede Vognen rundt for mig, og vi maatte saa af og skubbe den ned i Hjulsporene igen. Jorden var som grøn Sæbe at staa i, og vi var drivende vaade. De elektriske Dele ved Motoren havde vi dækket til med Aviser og Klude, for Vand og Dynd stod i Kaskader ind over os i den stærke Fart. Med et smutter Vognen op af Sporet for maaske tiende Gang og falder ned i en meterdyb sø, der havde dannet sig ved Vejsiden. Den væltede halvvejs om paa Siden, synker langsomt dybere i Dyndet, og Vandet stiger op over Gulvet. Min første Tanke gjaldt Fotografiapparaterne og Optegnelserne; jeg fik Kufferten med dem bundet fast paa et Sted, hvor Vandet ikke kunde naa den. Pedro sprang ud ad det Vindue, der vendte opefter (Døren var spærret af Trinbrædt - Bagage, og den anden Dør vendte uheldigvis ned i Vandet!), og da jeg havde bragt mine Ting i Sikkerhed, kravlede jeg samme Vej. Heldigvis var der en Landsby i Nærheden, hvorfra vi fik hidkaldt et Spand Okser, men de kunde ikke trække Vognen op af Søen. Først da vi fik endnu et Spand, gik det. Vi tømte saa de elektriske Dele af, tømte Forlygterne for Vand, og da Vognen saa havde staaet en halv Time og

dryppet af, kunde den til min store Forbavselse gaa igen.

Tre Gange endnu sad vi fast samme Nat og maatte have Okser til Hjælp, sidste Gang blev Bagakslen bøjet, ikke værre dog, end at vi kunde fortsætte de sidste 25 km. Dødt-rætte ankom vi til Saltillo om Morgen, sov nogle Timer og fortsatte til Monterrey.

Det havde været en haard Tur, men jeg havde faaet det Udbytte, jeg haabede: et rigt Billedmateriale, vidunderlige Planter, og Erfaringer, der kom mig til Nytte paa de følgende Ture, som jeg foretog til andre Egne.

Da Regntiden var inde, saa videre Arbejde var haabløst, solgte jeg Vognen; 6,000 km havde den ført mig, først gennem Kaliforniens Storbyer og ad de lange, hvide Betonveje (i det Tempo, man i Slagelse kalder »almindelig Københavnerfart«!), saa ind i den store, tavse Natur. Gennem Uvejsomhed og Øde havde det trofaste støvgraa Dyr tjent mig uden nogensinde at svigte. Den havde været mig en trofast Kammerat, og jeg sagde ikke ret meget den Dag, jeg skiltes fra den. Dagen efter stødte den sammen med en Lastbil og knustes. Saadan en Vogn er som et levende Væsen, den er mere følsom end en Hest; da den fik en ny Herre, syntes Cal. 7-V-2609 ikke, at Livet havde nogen Værdi længere.

F.M. Knuth "Den ny Kaktusbog" kap. 11 udgivet 1930 på Gyldendals forlag.

Grusonia Bradtana i Sierra de la Paila.

Astrophytum capricorne sentile

Anaga-bjergene i den østlige del af Tenerife

Anaga-bjergene, Montanas de Anaga, er et af områderne på Tenerife med den største botaniske mangfoldighed. Geologisk set udgør Anaga-bjergene sammen med Teno-bjergene den ældste del af øen, kun få mennesker har bosat sig her og også i dag er området næsten uberørt af turismen. Netop her findes de bedst bevarede oprindelige laurbær-skove, lavbevoksede træer, buskeformede endemitter (f.eks. 2 m høje *Echium simplex*), men først og fremmest rige forekomster af sukkulenter, især af slægterne *Aeonium*, *Monanthes* og *Ceropegia*.

Efter en svømmetur ved Playa de las Teresitas (den snehvide sandstrand er pyntet med *Cocoloba uvifera* træer) øst for øens hovedstad Santa Cruz, går turen op i bjergene gennem den tørre Barranco de las Huertas. Vejen svinger forbi store blomstrende (Juni!) "Cardones", d.v.s. 2-3 m høje *Euphorbia canariense*, der bliver ledsaget af blomstrende *Aeonium urbicum*, egentlig typisk for den sydlige del af øen op til 400 m over havet. Det sukkulente landskab bliver beriget af vildt groende *Agave americana* i vejgrøftens grus. Højere oppe skærer vejen sig dybere ind i klipperne og nu dominerer *Euphorbia obtusifolia* terrænet. *Aeonium lindleyi* gror i de fugtige klippespalter. Normalt er planten næsten ikke til at få øje på, men her kan man ikke overse de 20-30 cm høje og brede buske. Dertil kommer *Aeonium canariense*'s store hårede rosetter groende på klippewæggene, *Kleinia neriifolia* og skræppen *Rumex lunaria*.

Vegetationen skifter lidt efter lidt til Fayal-Brezal, den buskeformede skovformation med *Myrica faya*, lyng og enebær. Udsigten over sydkysten og havnebyen Santa Cruz er vidunderlig og forsvinder først, da vi nærmer os de rigtige laurbærskove *Laurus azorica* tæt ved bjergtoppen. Her bliver vi kun omgivet af *Aeonium cuneatum*, der elsker skygge og fugtighed. Planternes tynde gule blomsterstande er 60-70 cm høje og deres kortstammede rosetter er blålig-voksagtige. De kileformede blade har navngivet planten med dens lave forgrende rosettegrupper.

Vi når vejkrydset ved El Bailadero og kører gennem en tunnel mod Taganana. Udsigten over nordkysten overgår alt vi har set indtil nu. Langt under os ser vi vinstokke, og fiskerbyen Taganana og Anaga-bjergenes klippeskrænter vokser op af havet. Lidt længere ned ad nordsiden inspicerer vi en "Sukkertop". På nabotoppens stejle skrænter, nær vejen, gror ved siden af *R. lunaria*, *Aeonium ciliatum*, *A. lindleyi*, *Artemisia canariensis* (en aromatisk busk af samme slægt som den amerikanske Sagebrush og vores bynke) og *L. azorica*, endvidere *Ceropegia dichotoma*, som vi indtil nu ikke har set og mange sten er bevokset med Anaga-bjergenes lokale endemit: den småbladede sukkulent *Monanthes anagensis* (*Crassulaceae*) og *M. laxiflora*, der ligner den førnævnte meget, men bladene er mere afrundede. På Tenerife findes 23 *Monanthes* arter og *M. laxiflora* gror også i Teno-bjergene. Jeg hænger mere end jeg står på "Sukkertoppens" stejlhang, holder godt fast i stammen af et enkelt lille *L. azorica* træ og fotograferer den oprejstvoksende, grønlig *Ceropegia dichotoma*, desværre uden blomster på dette tidspunkt. Plantegruppen er 30-50 cm høj og bred. Jeg har aldrig synes meget om planten, og vil nok ikke komme til det fremover, men lige i øjeblikket er den køn. Dybt under mig ser jeg Atlanterhavets kyst og Tenerifes nordligste punkter: klipperne Roque de Fuera og Roque de Tierra, mellem dem og min "Sukkertop" kun stejle vinbjerger og Taibabal (tørre planter). I dybden ved havet snoer sig små stier omkranset af *Agave americana*. På skråningen overfor rager *Euphorbia canariensis* "orgelpiber" op og højt over dem et enkelt dragetræ *Dracaena draco*. Minderne fra dette øde sted påskønner jeg nok Højere i min erindring en sydkystens hotelpaladser, ikke kun på grund af højden over havet. Senere kører vi gennem Taganana mod havet til Benijo, hvor vejen slutter. Ved kystbredden gror forskellige halophyter som f.eks. *Astydamia latifolia* (*Dauceaceae*), *Schizogyne sericea* (*Asteraceae*), som sædvanlig vildtobak *Nicotiana glauca* (*Solanaceae*),

men også vindblæste *Euphorbia balsamifera*. Muligvis er bugten mere spændende for surfere end for botanikere.

Desværre skal vi tilbage samme vej, vi kaster et sidste blik på "Sukkertoppen" og kører mod vest langs Anaga-bjergenes toppe. Vi gør stop på Paso 934m over havet, en vidunderlig holdeplads. Her ser man ned på begge kyster og Passat-tågen trækker forbi. Vi står i en fordybning i Fayal-Brezal, klippekrænterne overfor er tæt bevokset med 1m høje stamsukkulenter *Sonchus congestus* (*Asteraceae*). Nogle nye repræsentanter af den store sukkulent-familie gror her under nåletræerne på klipperne: den rødlige *Sedum sedifolium* (*Crassulaceae*). En lille sti ved skovfogedens hus i nærheden fører til Taganana (Vueltes de Taganana) og fører gennem laurbærskoven mod nord. Vores rute fortsætter langs østbjergenes højeste top Taborno (1024m). Ved vejen gror store træer, brombær, bregner og af og til *Aeonium*

cuneatum med forskellige *Aichryson* arter som bunddækkere. På grund af et jordskred bliver kørslen pludselig mere spændende, vi er heldige, at vejen ikke er blevet spærret. Et sidste beundrende blik på resten af øen med vulkanen Teide i midten og den forhenværende historiske hovedstad La Laguna og vi tager afsked fra Anaga landskabet.

Denne gang blev der desværre ikke tid til et besøg på øens yderste østspids. Vejen går til Chamorga, et gammelt sted med f.eks. huleboer ligesom i Guachetiden. Vi anbefaler også laurbærskovens centrum omkring Mt. Pijaral (880m), d.v.s. en rundvej øst for El Bailadero, venstre for vejen, mosbevokset og med bl.a. 2m høje bregner. Det er ikke kun sukkulenter der gør lykken...

Richter Sukkulenter
Im Mittelweg 1
D-55294 Bodenheim
(overs. Helga B. Erritsøe)

Aeonium canariense, Barranco de las Huertas (500m høj) *Kleinia neriifolia* m.m.

Aeonium cuneatum på klipperne (800m højde) i den tætte "skov" Fayal-Brezal.

NKS's årsmøde 21.-22. august 1999

Referat af generalforsamling søndag den 22. august 1999

Dagsorden:

Valg af dirigent.

Valg af referent.

Formandens beretning.

Kassererens årsberetning.

Bestyrelsens oplæg med mulige løsninger.

Valg af ny kasserer.

Valg af ny sekretær.

Valg af revisor.

Valg af revisorsuppleant.

Eventuelt.

Ad 1: Hans Grønlund blev valgt som dirigent uden modkandidater. Det blev konstateret, at generalforsamlingen var lovlig og beslutningsdygtig.

Ad 2: Hanna E. Hansen blev i sekretærens lovlige fravær udpeget som referent.

Ad 3: Formanden kunne berette, at den genopstandne frøliste i Peter Brandt Petersens regi fungerede til alles tilfredshed. Formanden var ked af også at fungere som redaktør, da det er for tidskrævende. Formanden erklærede at han gerne vil fortsætte som formand, hvis en anden redaktør kan findes, ellers som redaktør, hvis en anden formand kan findes. Det er en belastning, at medlemmerne ikke betaler kontingent til tiden, betalingen for bladet forfalder også, selv når indbetalingerne mangler. Der mangler i øvrigt stof til bladet, alle medlemmer opfordres endnu engang til at delagtiggøre andre i deres erfaringer.

Formanden takkede efter tur a) kassereren, b) sekretæren, som var fraværende p.gr.a. sygdom, c) Esther Genker for tiden som diatekbestyrer, hvilken post nu overgår til redaktøren. Hans Dall fra Sjællandskredsens fik tak for arrangement af 1999 turen til Holland-Belgien, som havde været en stor succes.

Formandens beretning blev vedtaget uden afstemning.

Ad 4: Kassereren beretter, at NKS mangler medlemmer, der er en vis medlemsflugt udover den naturlige afgang. I 1999 har NKS fra

Danmark mistet 24 medlemmer, fra Norge 6 medlemmer og fra Sverige 2 medlemmer. Med det nuværende kontingent på 250 kr., kræver udgifterne til bladet kontingent fra 400 medlemmer og hvis der desuden skal være råd til porto etc., skal der som minimum være ca. 450 medlemmer, for at selskabets økonomi kan hænge sammen. NKS mangler p.t. ca. 40 medlemmer. Der er p.t. en mindre kapital at tære på, men uden medlemstilgang, vil den ikke holde længe. Det vil være muligt at spare ca. 20000 kr. i udgifter til bladet, hvis redaktøren selv er i stand til at scanne fotos ind, lave hele opstillingen af satsen og aflevere materialet til trykkeriet på en selv-brændt CD-rom. Dette ville stille store krav til redaktørens tekniske kunnen, og det ville kræve indkøb af materiale, som ville tære på NKS' kapital. Forsamlingen ønskede ikke en detaljeret gennemgang af regnskabet, og der ønskedes ikke afstemning om regnskabet. Regnskabet blev således godkendt uden kommentarer.

Ad 5: Formanden fremsatte på grundlag selskabets mindre gode økonomiske situation følgende forslag:

Kontingentet uændret, men der udgives 3 blade årligt i stedet for 4. Kontingentet forhøjes, og der udgives fortsat 4 blade årligt. Der satses intenst på forøgelse af medlemskaren, og på at skaffe en god redaktør, der kan gøre mest muligt forarbejde, før trykning. NKS stilles i bero, og holdes "på vågeblus" ved hjælp af lokalkredsene, indtil tiderne bedres. NKS nedlægges.

De fem forslag blev diskuteret. Forskellige muligheder for at nedsætte udgifterne til bladet blev drøftet, men der var bred enighed om at det bedste var at bevare bladets nuværende kvalitet og format. Der blev ytret betænkelighed ved tanken om at hæve kontingentet, idet mange medlemmer kun har kontakt til foreningen via bladet, og stykprisen pr. blad skal stå i rimeligt forhold til de enkelte medlemmers udbytte. Et forslag var, at kontingentet beholdes uændret, men at

der samtidig med kontingent betalingen gives tilkende, at frivillige bidrag udover kontingentet vil være et meget kærkomment supplement. Dette forslag udløste en spontan aflevering af frivillige bidrag fra de tilstedeværende, i alt 1550 kr. kom i pengekassen. NKS takker varmt! Der var også bred enighed om, at det væsentlige var at skaffe ca. 40 nye medlemmer, og forskellige måder at vække opmærksomhed om foreningen blev diskuteret: - at NKS kontakter "frafaldne" medlemmer for at få dem tilbage i folden. - at medlemmer medbringer potentielle nye medlemmer, interesserede venner - til åbne huse - at årsmødet annonceres lokalt i forvejen, så lokale interesserede og lokalpressen har mulighed for f. eks. at deltage i plan-tesalg og måske at høre et enkelt foredrag. - at lokal kredse og medlemmerne annoncerer i lokalaviserne, hvor annoncer er gratis. - at kredse, som har deres egen økonomi, sørger for plakater brochurer etc. til brug ved lokale udstillinger etc. - at der gøres øget brug af internettet for at udbrede kendskab til selskabet. - at NKS prøver at søge støtte fra relevante fonde til indkøb af f. eks. PC til brug for redaktøren. - at de enkelte medlemmer er aktive for at udbrede interessen for NKS i omgangskredsen. Efter ca. 3 kvarters diskussion blev der foretaget afstemning om nedenstående 4 spørgsmål: Nedlæggelse af NKS: enstemmigt forkastet. 3 blade årligt, uændret kvalitet og kontingent: enstemmigt forkastet. 4 blade årligt,

forhøjet kontingent. Afstemningsresultat efter håndsoprækning: 28 stemmer imod, 26 for. (Undlod nogen mon at stemme? Det blev IKKE talt!!) 4 blade årligt, samme kvalitet, kontingent stadig 250 kr., og stærkt øget indsats af alle for skaffe flere medlemmer: Vedtaget med stort flertal.

Redaktørposten blev diskuteret. I henhold til foreningens vedtægter ansætter bestyrelsen redaktøren. Finn Larsen (tidligere kasserer!) meldte sig frivilligt som redaktør. Finn Larsen har ingen PC, men i henhold til, hvad der blev drøftet på generalforsamlingen i 1998, kan foreningen bære anskaffelsen af en PC, som så følger redaktørposten.

Ad 6: Efter dagens diskussion og efter nøje overvejelse erklærer kassereren sig villig til at fortsætte på posten. Kassereren blev derefter genvalgt uden modkandidater og med applaus.

Ad 7: Jørgen Hörlyck blev uden modkandidater valgt til sekretær.

Ad 8: Kristian Lorentzen afløser Jens Jensen som revisor. Ingen modkandidater. Det blev fremført, at det var praktisk, at revisoren bor nogenlunde i nærheden af kassereren.

Ad 9: Thorkild A. Nielsen blev foreslået som revisorsuppleant. Bjarne Kjempff meldte sig som konkurrerende kandidat og blev valgt uden afstemning, efter at modkandidaten havde trukket sig.

Ad 10: Der kom en hilsen fra Hans Keil. Dirigenten takkede for god ro og orden og erklærede generalforsamlingen for hævet.

Kalundborg tur/retur

Dette er historien om to nyudklækkede NKS-medlemmer. Om deres færd til det vestlige Sjælland på en sensommerdag i august, hvor deres fordomme om "kedelige tørre kaktus-folk" blev revideret.

Skeptiske, men optimistiske drog vi til Kalundborg med en del sommerfugle i maven. Ingen af os havde før deltaget i et NKS-møde. Pia var helt nyt medlem og Martin fulgte med som potentielt medlem, desuden som selskabs-papegøje.

Lad os bare melde ud med det samme, vi er

begge mest til sukkulenter, eller som danse-løven (navn glemt) kaldte os ; "grøntsags-samlere". Pia er meget fascineret (lugten dog undtaget !) af Stapelia-slægten, og Martin er stukket af en gal Pachypodium. Vi håbede på at møde ligesindede (læs ; forstående), stifte nye bekendtskaber, få et indblik i kaktus-folkets verden, og sidst men ikke mindst, få et par guld-korn med hjem til vindueskar-men.

Vi trillede ind på gårdspladsen foran Ubber-up Højskole i god tid. Omgivelserne var idyl-

liske og luften oktanfri. Nu gjaldt det indkvartering. Henrik Madsen og Mogens Madsen tog imod os med godt humør. Den første direkte forbindelse til NKS var etableret. En hurtig smuttur til gågaden i Kalundborg var der tid til inden velkomst og kaffe kl. 13.

Da vi vendte tilbage til den gamle fattiggård, var der et mylder af glade mennesker på gårdspladsen, og luften summede af spænding. Dette var altså kaktusfolket ! Vores første fordom manet i jorden, dette var jo muntre mennesker, men det så dog ud til, at det var et stykke tid siden, at der var hvervet nye yngre medlemmer.

Så kaldte formanden ind til kaffe, og hér blev vi alle budt velkommen, gamle som nye medlemmer. Over kaffen og kagen blev der arrangeret kørsel til kaktusbesøg i tre hold. Holger tilbød os og Marie (det tredje unge medlem..) kørelejlighed, og så var det ellers afsted.

Første stop Jørgen Olsen. Jørgen bød velkommen og fortalte kort historien om sin samling. Herefter blev vi alle sluppet løs i væksthuse. Og sikken en samling ! Masser af kaktus, men så sandelig også en hel del andre sukkulenter. Pia blev forelsket i en skøn gammel *Trichocaulon* cactiforme, sågar i blomst, og Martin gik så vidt som til at købe en *Astrophytum asterias* og en lille *Lophophora williamsii*. Udover en imponerende kaktussamling, havde Jørgen og sambo en flot anlagt have, særligt stenhøjen med div. *Opuntia*-er og *Agaver*. Næste stop Viggo Andersen.

Viggo havde ligesom Jørgen Olsen en imponerende samling, især nogle flotte søjler, hvoraf nogle var til salg (og vist nok også NKS' "højeste søjle konkurrence-vinder" ?). Viggo havde endvidere en større samling af div. fugle. Den største wauw-oplevelse hér var vandhagen. En mindre oase i Kalundborg-egnen. Viggo havde en hel del salgsplanter, og Martin måtte endnu engang give op overfor fristelserne. En stor *Euphorbia resinifera* og en flot pudeformet *Haworthia cymbiformis* (?) blev det til (Holger har en sukkulent-egnet bil). Viggo havde overtaget den store *Euphorbia* fra et dødsbo, så prisen måtte der pruttes om. Holger og Peter Brandt Pedersen blev inddraget i forhandlingerne,

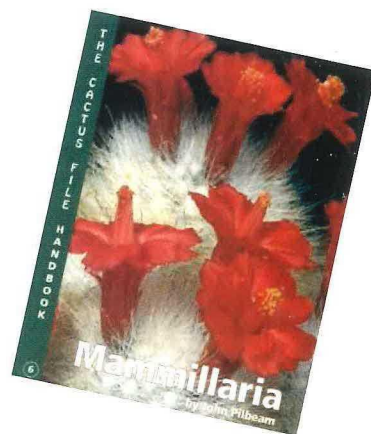
og det hele endte med en særdeles favorabel pris. Desuden var der mange billige vinterhårdføre *Opuntia*-er til salg. Sidste besøg skulles aflægges hos Mogens Madsen.

Det første der mødte os var synet af fede *Ariocarpus* ! Vi fandt hurtigt ud af at Mogens Madsen ikke kun var begejstret for planteverden, men også for dyreriget. Landskildpadder, vandagamer, kogleskinker, kamæleoner, emuer, kænguruer og gud véd hvor meget andet, der gemmer sig på hans ejendom ?! Mogens havde mange kaktus, men også et godt udvalg af andre "tyksakker". Hér kunne man for alvor handle. Mogens proklamerede, at hvis han havde flere end to af en art, var han åben for forhandling. Det resulterede i endnu et køb af en *Lophophora williamsii*, denne gang et sandt pragtekseplar (Mogens ; har du for mange *Ariocarpus* ?). Tilbage til fattiggården, hvor middagen var ved at blive til. Efter en dejlig middag med masser af snak om vores fælles lidenskab, sukkulenterne (kaktus er jo også sukkulenter !), var det ved at være tid til plantesalg. Forventningerne var store, og spændingen endnu større. Salgsområdet havde hele dagen været strengt bevogtet. Adgang forbudt ! Men nu var det ved at være oppe over, og adrenalinen begyndte at boble. Flere sneg sig over til den tilstødende salgshal, og stilte sig i kø. Så blev klokken 19, og dørene blev slået op, og masserne væltede ind. Mange var retningsbestemte, hvilket kunne tyde på forudgående handel ! Nogle var forvirrede over det store udbud, mens andre tog det hele i stiv arm. Martin fandt hurtigt Bjarne og Finn, som havde nogle pragtfulde planter. Særligt deres planter fra Madagascar var lige i øjet. Hér blev der erhvervet *Alluaudia ascendens*, *Pachypodium brevicaule*, samt en flot *Nolina hookerii* (*Calibanus*). Dernæst blev Grethes stand fundet, og udover en dejlig *Pachypodium rosulatum*, kunne man også finde Pia med næsen begravet i kasserne med *Asclepiadaceae*.

...fortsættes side 89

The Cactus File Handbook 6:

Mammillaria af John Pilbeam

Vi er stolte af at kunne annoncere en ny Cactus File Handbook, den sjette i serien The Mammillaria Handbook.

Mammillaria er uden tvivl den mest populære slægt i kaktusfamilien, men dette er den første bog om slægten som illustrerer og beskriver alle kendte arter og varianter i detaljer.

Forfatteren er den kendte John Pilbeam, livslang Mammillaria entusiast og forfatter til mange succesfulde bøger omhandlende sukkulente planter. I denne, hans største bog til dato, har han beskrevet alle kendte arter af slægten Mammillaria mere omfattende end nogensinde og med mange rejser til de naturlige voksesteder i USA og Mexico er John Pilbeam i stand til at give uvurderlig indsigt i de naturlige voksesteders forhold. Til hvert farvefoto af arter og underarter er der også et kort som viser selve plantens udbredelse.

Udbredelses kort til alle Mammillaria slægtens arter er aldrig før blevet udgivet på tryk, dette har i sig selv været et kæmpe arbejde. Hver art er beskrevet med de originale beskrivelser og henviser også til synonymer. Teksten indeholder i detaljer plantens historie og klassifikation og inkluderer en detaljeret beskrivelse af det naturlige voksested, plantelegemet, tornepragten og blomsten.

Vigtige observationer fra voksestederne ved mange af arterne, med detaljer om deres foretrukne terræn. Men måske vigtigst af alt, forfatteren giver en detaljeret beskrivelse af hvordan arterne kan dyrkes i kultur, med hensyn til vanding, jordblanding, sol og overvintring og meget mere.

Inkluderet er også detaljeret info om samlernumre.

Kapitler i bogen! Mammillaria slægtens historie, klassifikation, dyrkning, navne og synonymer plus samlernumre.

Den 376 siders håndbog er illustreret helt igennem med farvefotos, og indeholder over 400 fotografier af planter i blomst, hvoraf mange af dem også er ude fra naturen.

ISBN: 0 9528302 8 0 ISSN: 1363-5727

Prisen er fra 1st november 1999: GBP69.50

Info om Mammillaria Handbook 6 og andre bøger fra Cirio Publishing kan findes på <http://www.cirioweb.com/cactus>

Kontakt/besøgsliste

Det sker jo af og til at vi kaktus og sukkulent samlere har bevæget os uden for vores egen kommunegrænse og hvorfor nu ikke når man alligevel er på langfart uden for ens domæne og måske har lidt ekstra tid til overs, så kunne man jo besøge en fælle i området!! Ved årsmødet igen i år opfordrede Varny Kristensen medlemmer som har lyst til at få besøg af andre samlere at udfylde kontaktlisten. Listen er nu ude i en ny og bedre udgave. Det fungerer på denne måde. Du krydser af ved de punkter der passer dig. Sender derefter dokumentet til Varny Kristensen som derefter sender dig en liste med info over de folk som har lyst til at få besøg. Du kan f.eks. fotokopiere disse sider og udfylde eller du kan skrive numrene ned på et stykke papir og udfylde med tekst og kryds ved de pågældende numre.. Du kan også downloade skemaet på Nordisk Kaktus selskabs hjemmeside på <http://users.cybercity.dk/~bdc4885/nks.html> ved at gå ind på siden Kontakt/besøgsliste.

Besvarelser sendes til
Varny Kristensen
St. Blichersvej 35
9440 Aabybro

SKRIV TYDELIGT - BRUG BLOKBOGSTAVER

Navn: _____

Adresse: _____

Tlf. nr.: _____

Fødselsår: _____

Indmeldelsår _____

0.0 Sammensætning.

- 0.1 _____ Jeg samler mest på kaktus
0.2 _____ Jeg samler mest på sukkulenter
0.3 _____ Jeg samler både på kaktus og sukkulenter
0.4 _____ Jeg er interesseret i følgende arter

0.5 _____ Jer er bredt interesseret

1.0 Oprindelse

- 1.1 _____ For det meste planter jeg har sået.
1.2 _____ For det meste planter jeg har købt
1.3 _____ en blanding af frøplanter, købte planter og planter jeg har byttet mig til.

2.0 Størrelse.

- 2.1 _____ Indtil 50 planter
2.2 _____ Fra 50-100 planter
2.3 _____ Fra 100-200 planter
2.4 _____ Fra 200-500 planter

- 2.1 _____ Fra 500-1000 planter
- 2.2 _____ Fra 1000-1500 planter
- 2.3 _____ Fra 1500-2000 planter
- 2.4 _____ Over 2000 planter
- 3.0 Placering.**
- 3.1 _____ Vindueskarm
- 3.2 _____ Om sommeren i uopvarmet drivhus/mistbænk, om vinteren i vindueskarm/kælder m.v.
- 3.3 _____ Om sommeren i uopvarmet drivhus/-kunstlys
- 3.4 _____ I drivhus hele året med tilskudsvarme i den kolde tid.
- 3.5 _____ I drivhus hele året uden tilskudsvarme i den kolde tid.
- 4.0 Pasning**
- 4.1 _____ Planterne står i lerpotter
- 4.2 _____ Planterne står i plasticpotter
- 4.3 _____ Planterne står frit udplantet
- 4.4 _____ Vandning sker fra neden.
- 4.5 _____ Vandning sker fra oven så planten ikke vædes
- 4.3 _____ Vandning sker ved overbrusning
- 5.0 Formering**
- 5.1 _____ Jeg sår selvhøstet frø
- 5.2 _____ Jeg sår købte frø
- 5.3 _____ Jeg stiklingeformerer
- 5.4 _____ Jeg poder
- 6.0 Viden og besøg**
- 6.1 _____ Jeg har lidt viden om frøformering
- 6.12 _____ Jeg har en del viden om frøformering
- 6.2 _____ Jeg har lidt viden om skadedyrsbekæmpelse
- 6.22 _____ Jeg har en del viden om skadedyrsbekæmpelse
- 6.3 _____ Jeg har lidt viden om plantebestemmelse
- 6.32 _____ Jeg har en del viden om plantebestemmelse
- 6.4 _____ Jeg har lidt viden om podning
- 6.42 _____ Jeg har en del viden om podning
- 6.5 _____ Jeg har lidt viden om jordblanding/gødskning
- 6.52 _____ Jeg har en del viden om jordblanding/gødskning
- 6.6 _____ Jeg ønsker ikke besøg af andre medlemmer
- 6.7 _____ Jeg vil gerne have besøg efter telefonisk henvendelse
- 6.8 _____ Jeg vil gerne have besøg efter skriftlig henvendelse
- 6.9 _____ Jeg er interesseret i plantebytning
- 7.0 Andet**
-
-

Fra land til land

Selvom jeg har været medlem af Nordisk Kaktus Selskab siden stiftelsen for ca. 34 år siden, har jeg ikke været særligt aktiv som medlem. Det skyldes bl.a. mit job, idet jeg har tilbragt mange år på forskellige poster i udlandet. Men jeg læser med stor fornøjelse bladet.

Jeg har altid haft nogle af mine kaktusser med. Det har været interessant at se, hvordan de har haft det under så forskellige klimatiske forhold som der er i Norge, Tjekkiet, De Forenede Arabiske Emirater, Libyen, Pakistan og nu senest Burkina Faso.

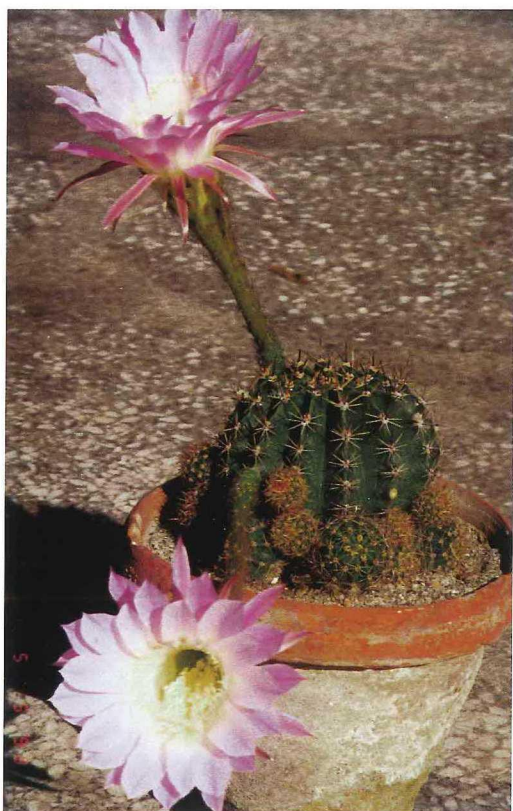
Jeg har her et par billeder fra Pakistan hvor blomstringssæsonen var april til juni. Resultatet dette år var ekstra godt, Echinopsis'en var virkelig imponerende. Blomsten var 3 gange så stor som planten selv. Den åbnede

sig ved aftenstid og stod så hele næste dag, hvor den begyndte at visne hen ad aften.

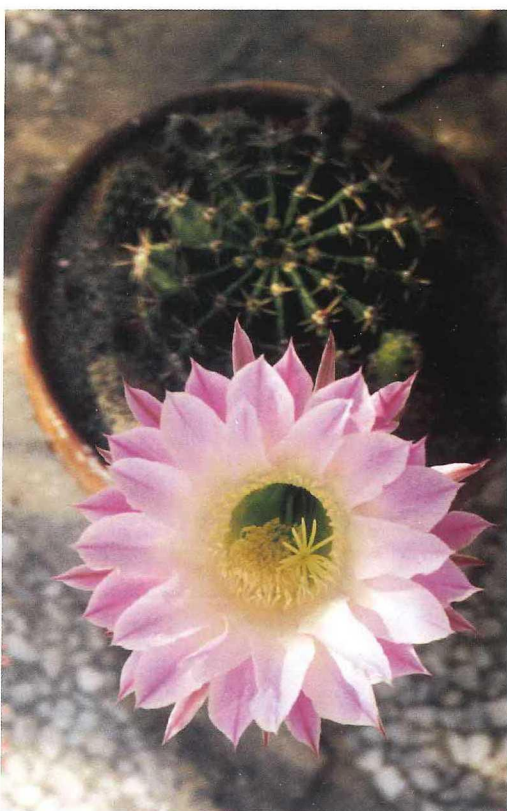
Efter min tid i Pakistan førte mit arbejde mig til et par ørken lande i Vestafrika. Som sagt jeg har altid et par kaktusser med, men ikke for mange. Det er besværligt med alle de plantecertifikater der kræves til de forskellige lande.

Med venlig hilsen

Kurt Ebert
Ambassade Royal de Danemark,
Rue Agostinho Neto 01 BP 1760
Ouagadougou
Burkina Faso

Skøn Echinopsis.

Typiske trompetblomster på Echinopsis.

*...Kalundborg tur/retur
- fortsat fra side 84:*

Ud af den time med salgsplanter, brugte Pia de 50 min. hos Grethe (kære arrangører ; én time er altså bare for lidt !). Pia havde fundet en *Stapelia-lidelsesfælle*. Dette resulterede i køb af *Stapelia clavicorona*, *S. variegata*, *Orbeanthus hardyi*, *Ceropegia rendallii* (med en flot caudex som Bjarne Kjempff ville bruge som podeunderlag !!!) og *C. rupicola*. Grethes stand var ifølge Pia "rent guf". Hos Peter fandt Pia en *Senecio fulleri*, som umiskendeligt ligner det afbillede eksemplar fra Peter B. Pedersens artikel om bla. *Senecio* (juli nummeret 1999).

Så var det tid til Bjarne Kjempff's foredrag om oplevelser i Mexico. Lidt tøvende spurgte vi Bjarne om der var andre sukkulenter end kaktus, repræsenteret i lysbilled-showet. Bjarne responderede med "at det var der, men vi tog sku' ikke skade af at se nogle kaktus" !

Bjarne fik ret (fandens også !). Fordraget blev leveret med med tør humor, sjove rejsehistorier, og sidst men ikke mindst, superflotte billeder.

Efter foredraget var det ved at være sent, og aftenkaffen blev serveret. Luften var fyldt af god stemning, og snakken gik ivrigt om dagens oplevelser og indkøb. Hér blev endnu flere bekendtskaber stiftet, og nu var der ingen vej udenom. Et medlemskab måtte teg-

nes. Martin var solgt. Dubbeld havde haft sine forudannelser om evt. nye medlemmer, så en velkomstpakke var parat (NKS-blade og frø).

Da vi ikke havde mulighed for at deltage søndag, måtte vi desværre sande, at nu var det slut. Bilen fyldt med planter og mættet af indtryk af indtryk drog vi tilbage til København.

Historien om de to nyudklæggede medlemmer slutter ikke hér, tilbage er at takke de mange, som tog så godt imod os og som var med til at give os den gode oplevelse, det var at deltage i årsmødet 1999.

I forbindelse med vores nyopblussede begejstring for "tyksakker", vil vi gerne benytte lejligheden til at efterlyse (flere!) planter til

vores samlinger. Så er du ved at muge ud (du ved jo godt at du ikke har plads!), eller har du for mange dubletter, er vi interesseret i at købe følgende planter:

Pachypodium og *Ariocarpus*: Martin Aarseth, eller 33 933398

"*Stapelia*-er", *STOR Lophophora*, *Aztekium* og *Ariocarpus*: Pia Larsen, eller 35 366618

Vi glæder os til at høre fra jer, om end bare for at få en hyggelig sukku'-snak. På forhånd, tak.

Venligste hilsener og forhåbentlig gensyn.....

Martin og Pia.

Kender du denne Aloé..?

Hej

Finns det någon som kan som kender denna Aloé. Har haft den i några år. Har nu blomst i två månader. Det ser ut som om den komma att dö?

Hälsningar Hans Olsen
Östra Härnäsvägen 37-17
37692
Svängsta
Sverige
tlf. 0454-24190

NKS/KAKTUS 34 (4)

Notat om fiaskoer

Lad det være sagt straks: dette er en helt igennem negativ artikel. Den handler udelukkende om fejltagelser! Om de planter, jeg årene igennem har slået ihjel endda i indtil flere eksemplarer! Om de planter, der har været en blandet succes! Og om de frø, der aldrig spirede. Måske kan disse mine fejltagelser trøste og opmuntre en og anden. Som en klog mand har sagt: Egen succes er godt, men andres uheld er heller ikke at foragte.

Nu kan I, kære læsere, godt begynde at gribe i egen barm, thi I kender det alle: Man ser en pragtfuld plante og tænker: "Sådan een SKAL jeg altså have". Så anskaffer man vidunderet, og den går ud. Man prøver nok engang - og en gang til. Jeg har hørt om flere kolleger, der konsekvent har sagt at: " Når det tredje eksemplar går ud, så er det slut! Så skal jeg ikke dyrke den plante mere!". Den holdning har jeg også - for det meste.

Tag nu f. eks. *Echinocactus grusonii*. Vor formand har netop afholdt en konkurrence, om hvem der havde det største eksemplar. Det kunne nu også være interessant at vide, hvor mange af NKS-samlingerne **ikke** omfatter *Echinocactus grusonii*. Det skal nok være mindretallet. Nå, men jeg fik altså en i 1972. Den voksede - ikke særligt hurtigt - men den voksede. På det tidspunkt havde jeg intet drivhus, planten stod i stuevinduet om sommeren og i kældervinduet om vinteren. (Engang kom der en indbrudstyv ind gennem kældervinduet, og han væltede planten på gulvet. Det gav den nogle grimme ar, som heldigvis fortog sig med væksten i årenes løb). Da jeg fik mit drivhus kom *Echinocactus grusonii* derud. Jeg havde fået modstridende oplysninger om dens krav til vintertemperatur, og de, der holdt på, at den godt kunne tåle lave temperaturer vandt. Det gik godt i 12 år også i nogle strenge vintre, og planten var efterhånden på størrelse med en pæn melon. Men i vinteren 1996 døde den altså - bare sådan lige rådnet op! Jeg svor på, at jeg aldrig mere ville have et eksemplar, og næste sommer lod jeg den lille nye 8cm stå i drivhuset. Den døde. Det gjorden den næste også, så nu skulle jeg altså ikke have flere. Men på

årsmødet 1998 havde Holger Schönfeld nogle hjemmeavlede frøplanter af *Echinocactus grusonii* til salg, og han sagde, at han selv har haft dem i sit eget drivhus ned til ca. 5°C. Så nu håber jeg igen. Men jeg har dog lige regnet ud, at hvis jeg skal vente i ca. 20 år, på at denne plante bliver så lige så stor og flot som forgænger, så

En anden plante, der *aldrig* har villet trives hos mig, er *Obregonia denegrii*. I alle de efterhånden 25 år, jeg har været medlem af NKS, har jeg prøvet at så frø fra den næsten hver gang, den har været på frølisten. Den er *aldrig* kommet op. Jeg er p.t. i gang med mit femte indkøbte eksemplar. De fire første er efterhånden gået til de evige kaktusmarker. Jeg kan forstå, at de ikke kunne trives i en vindueskarm, men at dem, jeg har haft i drivhuset heller ikke vil..... Det sidste eksemplar købte jeg på årsmødet, og hvis det går ud, bliver jeg godt nok sur! (Den var meget dyr!).

Så er der *Pelecyphora aselliformis* (der nu om dage nok skal hedde noget helt andet!). Mit første eksemplar fik jeg, da Keld Christiansens samling blev solgt efter hans død. Den blomstrede flot sommeren igennem, men vinteren klarede den ikke. Jeg havde ikke drivhus dengang. Siden har jeg forsøgt mig med 3-4 eksemplarer, fordelt på forskellige arter. De har måske holdt en enkelt saison. Det nuværende eksemplar - en *Pelecyphora valdeziana* - har jeg haft siden 1994. Den er ikke ret stor - som et kirsebær - men den blomstrer hvert år. Den står i en sammenplantning, hvor nogle større planter virker som dræn, og den står i drivhuset hele året. Jeg tør ikke sige, at jeg har de bedste forhåbninger. Så går den bare ud.

Så er der "Oldingen", *Cephalocereus senilis*. Her har jeg også overskredet de tre eksemplarer. I dette tilfælde *ved* jeg udmærket godt, at der kræves en højere vintertemperatur, end der sædvanligvis er i mit drivhus, og *Cephalocereus senilis* bliver da også flyttet ind i sydvinduet med 12-18°C hver vinter, MEN..... Den har stået alene, og med en anden stor søjle som dræn, men intet synes at kunne gøre den tilpas. Jeg har en anden *Cephalo-*

cereus, hvis efternavn jeg ikke kender, som jeg efterhånden har haft i otte år. Den er vokset ca. 20 cm og ser ud til at stortrives. Hvorfor kan den hvidhårede så ikke?

Aloer hører til mine favoritter, og jeg har p.t. 16 forskellige arter. Heriblandt altså *Aloe vera*. Den har jeg haft i over 10 år mere eller mindre. Jeg siger mindre, fordi det nuværende eksemplar er en aflægger af en aflægger jeg har fået returneret fra modtageren efter at aflæggerne af mit eget oprindelige eksemplar alle var døde. Den *vil ikke* overvintre, og jeg har aldrig set den blomstre. Jeg har haft den sidste pottetfuld i 2 år i et sydøst-vindue på min arbejdsplads over en (godt nok meget dårlig) radiator. Det har den klaret omend ikke strålende. Nu har jeg taget den hjem i mit sydvindue i stuen. Når almindelige ikke-kaktus-folk kan dyrke den i stuen, burde jeg jo også kunne, ikke sandt?

Julekaktus er en anden af mine irritationskilder. Som regel kommer de mig i hænde som værtindegaver, men jeg har også ved lejlighed selv købt en julekaktus, de nye sorter med orangefarvede blomster er f. eks. meget smukke. Jeg dyrker julekaktus efter alle kunstens regler - Nilas Jensen og Walther Haage f. eks. Jeg har haft rimeligt godt held med *phyllocactus* af forskellige slags, hvorfor så ikke med julekaktus. MEN nej, det går overhovedet, de dør omtrent lige så hurtigt, som de afblomstrer. Er det mon fordi gartnerne har behandlet dem med et eller andet hormon, der gør, at de kun kan dyrkes som engangsplanter??

Nå, alt er jo ikke bare død og fordærv. Der er også indimellem planter, der vokser mere end ønskeligt er. Der er f. eks. disse *Oxalis*. Vi kender alle de små gul-blomstrede kløverlignende planter, der så let dukker op overalt i drivhuset. De har rhizomer og er meget ihærdige. Nå, ja, de *kan* måske være lidt irriterende, men så bare prøv *Oxalis carnosa*. Jeg anskaffede frø fra NKS' liste i 1994, og fik seks eksemplarer ud af det. (Frøene blev ganske vist købt under et helt andet navn, men hvad skidt - en stammedannede *Oxalis* kunne da også være meget skæg). De små planter *så* så søde ud, og de gule blomster var yndige, og de dannede virkelig stamme, og kunne laves til Bonzai. I 1996 var der *Oxalis*

carnosa hist og her i potterne rundt om på bordet. Jeg trak dem op og forærede dem væk efterhånden - de bliver noget større end den sædvanlige lille *Oxalis*, og så skygger de for mindre kaktus. I 1997 tog jeg på efterårsferie. Da jeg kom hjem var omtrent hver kvadratcentimeter ledig pottetjord besat med 1-2 cm store *Oxalis carnosa*-frøplanter. Det milde okobervejr havde sat skub i spiringen!. Jeg spurgte fortvivlet Jørgen Damgaard fra Botanisk Have, hvad jeg kunne gøre. "Tag en pincet og gå i gang", sagde han og grinede satanisk. Det var et ret umuligt arbejde, thi hvis ikke rodknolden kommer med op, skyder planten bare nye blade, også selv om den er meget lille, og bladstænglerne er sprøde og knækker ved det mindste lille træk. Og når så frøplanten står sikkert forankret inde mellem de lange torne på en større kaktus, er det *ret* besværligt! Jeg er for så vidt ikke færdig med udrensningen endnu, da der synes at ligge uspirede frø stadig væk. Et gode er der dog: den sædvanlige "ukrudstkløver" blev trængt stærkt i baggrunden. Den er dog på frem-march igen, nu da jeg er ved at få udryddet *Oxalis carnosa*. Jeg har beholdt en potte med et par eksemplarer, men jeg har omhyggeligt plukket blomsterne efterhånden, som de visnede. Ikke mere frøsætning her, ellers tak! (Det er også en umulig opgave, da blomsterne kun holder en dag, og hvis man ikke er over dem uafbrudt, har man frø alligevel!). Så er disse planter, der ikke helt lever op til forventningerne. Som f. eks. dengang jeg købte frø af en *Euphorbia*, der efter sigende skulle være en "bonzai"-type. Jo, ellers tak! Den viste sig at danne meterlange ranker af ca. 5mm i diameter, ranker, det *lå* ud over det meste af bordet på drivhuset! Eller f. eks. det år, hvor jeg fik et svip om pelargonier og absolut skulle prøve at så sukkulente af slagsen - jeg havde ikke taget helt højde for graden af sukkulens - som det viste sig. I år jeg prøvet at så pelargonier igen. De af dem, jeg ikke kendte i forvejen, er skam heller ikke sukkulente. Ak, ja!

Nej, konklusionen må vist blive, at når man først et stukket af en gal kaktus/sukkulent, så *bliver* man nu engang aldrig klogere. Men hvad morsomt ville det også være ved det?

Hanna E. Hansen

Pleiospilos bolusii

Bolusii der stammer fra sydafrika er en plante der vinder ved nærmere bekendtskab. Ved korrekt pasning er det en nem plante, der om efteråret kvitterer med dejlige gule blomster med en sødlig duft. Blomsten der er vel holdbar, skifter farve til orangerød efterhånden som dagene går og da planten med tiden danner store grupper, kan man opleve planten i blomst med flere farver.

Da bolusii i lighed med andre sukkulenter skifter blader hvert år, bør man ikke begynde at vande før tidligt om foråret. I vintertiden og det tidlige forår, visner de gamle blade væk og de nye skud lever delvis af de gamle. I begyndelsen af april starter jeg van-

dingen og i de næste 4 måneder bruger den en del vand og også gerne lidt at leve af. Fra august vandes stadig, men mindre og planten begynder at sætte knopper.

Det kan bemærkes at planten på kølige dage ikke bryder sig om stående vand på blade-ne og at den udmærket kan overvintres ved samme temperatur som kaktus.

Kaj Christiansen
Eddavej 10 B,
Tarup
5210 Odense NV

Pleiospilos bolusii, meget flot i blomst.

**Hvornår har du sidst fundet
et nyt medlem til din forening..?**

Rapport från Regionsbiblioteket

Nu när det er höst och vintern står för dörren kan det vara tid för lite bokliga studier av våra suckulenta växter. Att med utmärkta, för att inte säga strålende, färgbilder minnas och förundras över våra plantors mångfald i skepnad och blomning, ökar vetgirigheten att veta mer.

I följande kortfattade genomgång av de senast inkomna böckerna är tonvikten lagd på de andra suckulenta släktena än kaktusar. Dessa växters hemort är södra Afrika i områden som Angola, Namibia och Zimbabwe. Böckerna omnämns i ordning efter länenummer.

Gasterias of South Africa (85) beskriver ingående de 16 nu erkända arterna av ett populärt släkte, som tidigare omfattade 100 arter. Boken är på ett förtjänstfullt sätt illustrerad med helsidesmålningar av varje art. Botanikern och tillika författaren Ernst van Jaarsveld har studerat släktet i 13 år och är uppväxt i Sydafrika liksom illustratören och konstnären.

Aloé är ett känt suckulentsläkte. I boken **Aloés of south Africa** beskrivs alla 125 arter i ord och bild. Mindst 2 färgfoton visar arten i fält och närbild (bok 88).

En liten men bildrik bok behandlar släktet *Conophytum*. Den är inte lätläst (texten er på japanska!) men artnamnen är på latin. (bok 89)

Vem känner inte till porslinsblomma! (bok 90). **Hoya Handbook** innehåller 144 färgbilder på arter och sorter av detta släkte. Svenska familjenamnet är tulkörtsväxter. Hit räknas släkten som *Ceropegia*, *Orbea*, *Stapelia* och några mindre kända.

Middagsblomma kallas tidigare släktet *Mesembryanthemum*. Hit hörde ett stort antal småväxta suckulenta arter, vilka numera tillhör andra släkten. I engelsktalande länder använder man fortfarande namnet *Mesembs* om dessa plantor. På svenska kallas ovan nämnda släkte isört efter den enda mer kända arten. I boken **Mesembs of the World** (bok 91), finns ytterligare 14 arter namngivna - jämte alla erkända arter i ytterligare 119 släkten. Kända släkten som *Conophytum*

och *Lithops* finns här samt *Faucaria* och *Gibbaeum*. På svensak heter nämnda släkten blomsterägg, stenblad. Kattkäft (+varg-, tigerhajkäft) och klotblad.

Det senaste nyförvärvet är boken om **Pachypodium & Adenium** (bok 94). Den enda arten av *Adenium* (*obesum*) och dess variteter från Afrika och fjorten arter *Pachypodium*, från både Afrika och ön Madagaskar utanför fastlandet presenteras i denna bok. Gordon Rowley är författaren.

En kaktusbok finns också med bland nykomlingarna i Regionsbiblioteket. Den handlar om släktet **Copiapoa** (bok 92), och ingår i den nya serien engeska handböcker med namnet - te Cactus File Handbook. Den engelske kaktofilan Graham Charles har skrivit om existerande tretton *copiapoa*arter och deras variteter. Boken är inte mångsidig! Men bildmaterialet är av fin klass.

Om du vil låna någon av dessa böcker (eller flera) så behöver du bara ange bokens nummer. Även om du angett flera önskemål, kan du nog bara räkna med att få låna en i taget av dessa nya böcker. Lånetiden bliver högst 1 månad. Med boken får du en komplett boklista och om du är ny låntagare även lånevilkoren. Vill du bara ha boklisten och lånebestämmelserna, skickar du med dubbelt brevporto (frimärken), namn, adress och telefonnummer.

När du beställer från boklistan, kan du gott göra en önskelista på alla böcker du gärna vill låna, så kan du kanske få flera böcker på en gång med längre lånetid.

Med sexton år bakom mig, med många trevliga boklånande bekantskaper, överlämnar jag utlåningsbestyren till min vän Hans (Adress se under Övriga funktionärer, Svensk bibliotekar) och säger bara - hej då!

Larseric

M E D D E L E S E R

• Sjællandskredsen •

Som medlem af NKS får du "kun" Kaktusbladet 4 gange om året, men ved at tilmelde dig en lokalkreds, feks. Sjællandskredsen, får du mulighed for at komme til forskellige foredrag (holdes i København) samt åbent-hus arrangementer. Ved møderne har du også lejlighed til at købe mange spændende navngivne planter til en yderst rimelig pris. I december måned holdes julefrokost med auktion med mange fine planter. Årlig kontingent 30.00kr.

Tilmelding til :

Per Rønkel
Bjarnehøjvej 13
3390 Hundested
tlf. 47 98 40 47

hilsen Sjællandskredsen ved Hans Dall.

• Frøliste 2000 •

Denne liste vil være klar medio december. Send navn og adresse til undertegnede. (for danske medlemmer også gerne et frimærke)

Peter Brandt Pedersen
Tårnbygårdsvej 20
DK- 2770 Kastrup

• Tillandsia søges •

Jeg søger Tillandsia planter, hvem har nogle aflæggere og er der nogen som sælger planter.

Hilsen
Charlotte Risum
Byvejen 56
5620 Glamsbjerg.

• Julegavebøger •

Jeg har en lille liste med interessante emner. Den er klar ca. 1. november
Send navn og adresse til undertegnede. (for danske medlemmer også gerne et frimærke)

Peter Brandt Pedersen
Tårnbygårdsvej 20
DK- 2770 Kastrup

• Planter søkes •

Är det någon som har en Calibanus hookeri att sälja ?

Hör av dig till
Hans Björding
Backsippevägen 14
31133 Falkenberg
email: hans.bjoerding@swipnet.se

• Diateket •

Der kan ikke udlånes fra diateket indtil foråret 2000. Diateket skal gennemses og katalogiseres.

Hilsen
Henrik Helms Madsen-fmd

• Nytt från bibliotekarien •

Från och med 1 september 1999 har jag övertagit tjänsten som bibliotekarie i Sverige och jag tackar för förtroendet. Min målsättning är att försöka nå upp till den höga standard i servicen som Larseric har hållit, samt förse gamla som nya låntagare med intressant litteratur inför den stundande vintern.

Ny adress är.
Hans björding
Backsippevägen 14
S - 31133 Falkenberg

WORLDWIDE AIRMAIL SERVICE

DOUG AND VIVI ROWLAND

200 SPRING ROAD, KEMPSTON, BEDFORD, ENGLAND, MK42 8ND

All Kinds of Desert Plant seeds supplied from stock
Send today for our free Botanical Listings

TEL/FAX: 01234 358970

Cacti Seeds and Tillandsias

Write for my list with over 3000 species.

In addition to cacti seeds, we also offer seeds of:

Sukkulenten, Euphorbien, Pachypodium, Agaven, Yucca, Cycas-palmer, Datura, Eucalyptus, Musa-bananer, Passiflora, Palms, Mesembryanthemum, Conophytum, Lithops and many others as well as a large assortment of Tillandsien-plants.

retail-wholesale

G.Köhres

Wingertstrasse 33

D-64387 Erzhhausen/Darmstadt

HAR DE PRØVET AT DYRKE ORCHIDEER?

Er De interesseret? Få et gratis prøvenr. af
vort medlemsblad "Orkideer" der kommer 6
gange årligt. Kontingent kr. 290,-/340,-.

DANSKE ORCHIDE KLUB

v/Inger Lomborg . Edisonsvej 1B

1856 Frederiksberg C .

Telefon 31 21 59 58

Tidligere årgange af KAKTUS

kan købes ved henvendelse til:

Thorkild Alnor Nielsen

Langenæs Allé 26, 2. tv.

DK-8000 Århus C.

Betaling: check eller på giro nr. 2 940 744.

Pris: 10 kr. pr. nummer + porto.

Følgende årgange er udsolgt:

5-8-9-11-12-13-14-16.

UHLIG
KAKTEEN

Postfach 1107 D-71385 Kernen
Tel. 07151 41 891 Fax 07151 467 28

35 år

Kaktus og andre sukkulenter

- mere end 2000 arter sjældne planter og frø
- verdensomspændende forsendelser
- skriv efter listen mod betaling af 2 internationale svarkuponer
- besøgende - også i grupper - er velkomne
- løbende tilbuds-suplementer
- detail- og engros-handel

KAKTUS SUKKULENTER i mange arter

Gartner Bent Jørgensen

Vejlegårdsvej 99 - 2625 Vallensbæk

Tlf. 43 64 50 95

Planter sendes ikke!

RICHTER-SUKKULENTER

Postfach 12 • D-55292 Bodenheim

konsekvent kun kulturplanter, 80% med oprindelsessted. Nye planter 1999: vinterhårde sclerocac., Pediocac., Escobaria., Echinocereus, Opuntia og stenhøjplanter, tillige 140 sukkulente arter, Ariocarpus, Epithelantha, Turbinicarpus, Ancistrocactus, Tephrocactus, Agaver. Plantelisten omfatter 2000 arter. Nye frø 1999: fra Sydafrika, kaktus, mange eksotiske buske og træer. Bøger: Monografi (tysk) Turbinicarpus DM 35,-, Frilea DM 9,-, Lophophora DM 37,- plus ægte portoudgifter. Løsebladsamling: Sukkulenteratlas I. og II., DM 22,-. Nye ARIOCARPUS Monogr. DM 50,- (i farve, Summary tysk, engelsk).

Ny liste efterår mod International svarkupon.

pedio's, sclero's, navajo, toumeya, yucca

Aricarpus, Astrophytum, Aztekium, hintonii, Echinocactus, Echinocereus, Echinomastus, Escobaria, Geohintonia mexicana, Lophophora, Mammillaria, Turbinicarpus, Agave, Yucca, Lewisia, vilde planter med data.

Liste Nr. 14
Frø, planter bøger,
journaler
Cd-rom nr. 2 fra
Pediocactus,
Sclerocactus,
Navajo, Toumeya
Cd-rom nr. 3 Yucca

fh

CD Rom Nr. 2 Pediocactus, Sclerocactus, Navajo, Toumeya, ca. 2250 fotos, 905 sider med tekst, incl. mine 4 bøger plus alle mine publikationer, referencer, fieldnumre, DM 110,- plus pp. CD Rom Nr. 3 Yuccas of the southwest midwest US and Canada, alle arter, over 1000 fotos på lokationer og i forfatterens Xerophyt-have, incl. Yucca monografi part 1-4, referencer, fh fieldnumbers, DM 95,- incl. Yucca frø, værdi DM 10,-, plus pp. Ny: Journal Cactacea-Reviu, engelsk/tysk, Pediocactus, Sclerocactus, Navajo, Toumeya Vol. 1 no. 1 1998, Vol. 1 no. 2 1998, Vol. 2 no. 1 1999, 2 numre pr. år. DM 48,- Liste mod 1 international svarkupon

i. & f. hochstätter
p.o. box 510201D-68242 Mannheim Germany
hamlyn valley USA-Modena, Utah 84753USA
tel. (0621) 794675 (international 49-621-794675)
fax. (0621) 7900332 (international 49-621-7900332)
email: fhnavajo@aol.com - http://cactus-mail.com/navajo/
http://hometown.aol.com/fhnavajo/index.htm

MÅ IKKE BØJES!

Indholdsfortegnelse for KAKTUS og andre Sukkulenter, nr. 4/99

Drängen Laban – Svante Lennartson	75
Den Danske Kaktuspioneer, F.M. Knuth - Susan S. Sørensen	76-77
På Kaktusjagt i det uvejsomme Mexico del.3 - F.M. Knuth	77-79
Anaga-bjergene i den østlige del af Tenerife - Richter.	80-81
Årsmøde referat - Hanna E. Hansen	82-83
Kalundborg tur/retur - Pia Larsen og Martin Aarseth	83-84
Kontakt/besøgsliste - Varny Kristensen	86-87
Fra land til land - Kurt Ebert	88
Notat om fiaskoer - Hanna E. Hansen	90-91
Pleiospilos bolusii - Kaj Christiansen	92
Rapport från Regionbiblioteket - Larseric.	93
Meddelelser	94